

GAZETA

FRANCOSEEVANESE.

Gazeta are de două ori, adică: Miercuri și Sâmbătă.
Păie'ă o dată pe săptămână, adică: Miercuri, Prețu-
loru este pe unu annu 10 f. m. c.; pe diumetate
anu 5 f. in laintu Monarchiei.

Pentru țeri straine 7 f. pe unu Sem. și pe annulu
intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tôte poste
imperateci, cum și la tôte cunoscutii nostri DD. cor-
respondintii. Pentru serie „petitu“ se cere 4 cr. m. c.

Monarchi'a austriaca

Correspondintia.

Blasiv, in Iuliu 1854. In diumetatea dein urma a acestei lune s'au inceputu esamenile de trecere in gimnasiulu de aici, si se continua cu tota acuratiunea. Eselenti'a sa D. Eppu si metropolitu Al. St. Siulutiū dupa inaltulu seu zelu presiede mai la tôte esamenile cu o patientia esemplaria; adeseori provoca insusi, propune, cerca si ispitesce cu deamenuntulu sporiulu singulariloru scolari. — Responsale precise si clare, ce le dau scolarii arata progresulu; care ei l'au facutu in scientiele predate, si nedisputata capabilitate a romanului in ori ce ramu de scientie; unde nu este de a se trece cu vederea progresulu facutu de unii scolari intru invetiarea limbii germane, pre l'anga tôte repartenitoriile cercustari ale locului in care se afla acestu institutu. Deunde nu are nece o valora aceea supusatiune cumca intr'unu orasielu ca acest'ă locuitu numai de romani, de catra si intr'unu institutu ca al nostru cu limb'a invetiamentulu materna, n'aru poté scolarii se studieze limb'a germana cumu se cuvene; ba o potu catu de bene; numai indemnulu se nu lipsesca. — Asemenea in privinti'a limbii romane, audi si prein clasile cele mai mici rostindu scolarii nesce termini: nu latinisati, nece magiarisati, au serbisati; ei acomodati dupa natura limbii romane, carii nainte de acest'ă nui pre audiai nece dela cei trecuti prein clasile mai inalte. In traducere ori compunere in limb'a materna, vedi o indemnare ca aceea, si o netedime in stilulu loru, carea multi deintre cei eruditi ce-si castigase eruditunea sa prela institute straine, in limbii straine, nu o au in limb'a maicei sale. Aceste arata pre de alta parte nefatigabilea ostentia a profesoriloru acestui institutu, intru implinirea misiunii sale; si efeptele ce deradie dein lasarea pre t'empu mai indelungatu a unii profesoriu in postulu seu, facia cu multu usu de mai nainte de ai stramuta totu la doi ani, mai alesu de aceia, carii nu voliau se inbraciosieze statulu celibatului.

Dein campulu literaturii avemu de a inscientia cumca in dilele aceste scapa de subtu teascu: „Istoria Beserecesca pentru folosulu merimeii romane teologico-scolastice, pre scurtu intocmita, de Basiliu Iuliu canonicu lectoriu, si asesoriu consistoriale, in archidieceasa Albei-Iulie, — tiparita cu litere strabune, intr'unu stilu netedu pre t'atu s'ă potutu, si intr'o limba mai corecta, si catu se pote mai aratu, dupa cum se astepta dela literatii rom. moderni. — inderepta prin professoriulu limbii romane; cu ortografi'a usitata aici, dupa principiale ortografico limbistice ale famosulu nostru filologu Can. T. Cipariu. — Prețulu ei legata in brosiure e 2 fl. m. c. — Dupu cumu se vede dein tituluulu acestei carti, dein dedicatiunea si prefatiunea ei (vedile in a 3a Foia) ea este de ocumtata, — de si preste totu, seu universale, — numai unu compendiu facutu pentru suplenirea defectulu in scola; si unu opu cu adeveratu sistematicu, dar' forte scurtu. Speramu inse dela D. Autoriu, cumca dupa cunoscentiele sale, castigate in t'empu de mai multi ani, ca profesoriu la acestu studiu in seminariulu de aici, de cumva slabimile betranetieloru sale lu voru ierta, va indestuli mai tardiu pre publicu, cu un opu mai amplu in sfera acest'ă. Aceste fia dise, penru cei ce legundu rubric'a dein urma in Nr. 46 a acestei Gazete, voru fi asteptandu se afle mai multu in acestu opu, de cum e cuprenulu lui. Acesta e numai compendiu; eara istoria pe largu va fi de alta stinsiuone. Dupu esirea „Istoriei Beserecesci“ se puse subtu teascu numai de catu „Gramatec'a romana“ a D. Cipariu, a carei tiparire se continua cu potensia iutiela, si pre midiloculu lui Augustu va esi de subtu teascu.

De sub monte S. Gerardu.

Ne petrunde o bucuria nespusa pe noi aici in strainetate, candu legemu cate-o corespondintia in privinti'a scóleloru radicande, si radicate spre luminarea poporulu. Multu ne miramu, stamu si cugetamu cu ochii atintati la o dulce suridere a viitoriulu vedindu si esperiendu in presentu, cumu doi, trii barbati luminati, zelosi si demni fii ai natiunei, assuda, se trudesce, mai tóta viati'a pana la stadiulu grópei totu numai si numai luminarei poporulu o consecradia; — viulu esemplu avemu — intru altii — in M. sa D. Can. Oradanu I. S., care prin a sa staruintia energiósă, si maritimósă a efepțatu multu in privinti'a scóleloru puse sub inspectiunea Mariei Sale. — Natiunea, si totu iubitoriulu de luminarea poporulu ei aplaudésă si ei multiamesce. —

Pe candu energi'a unoru barbati ne nutresce cu dulci sperantie ce se dierescu din viitoriulu poporulu romanu, tocma atunci totu fosta nepasare a unoru barbati, — ingreuiati cu responsaveritate in ante ceriului si natiunei, — ne infiora, si intrista, vedindu, ca in unele sate — asiediate la marginea teritoriulu locuitu de romani, in partea septemtrionara a Biórei, — peri-mai cu totulu elementulu romanu si se contopi in magiarismu; cu dorere debe se esprimu, ca acestu mare reu a riuratu numai d'in defeptulu scóleloru, seu mai bine a invetiatoriloru averi, ca dupa cumu sciū, ziduri scolare suntu anca de multu; — credu ca pana acumu s'au ordinaru si aici tôte ordinandele. Din contra vedemu, cumu in unele sate, — mestecate totu cu straini — unde fusera si pana acumu scóle, fu pastratu celu mai scumpu tesauru adeca limb'a, fu imbunătătiita sórtea si inaltiatu traiulu moralu alu poporulu; — precumū intr'altele e Pocciulu: acestu satu in tóta dieces'a oradana in privinti'a scóleloru é in cea mai laudavera stare, avendu seóla triviala anca dela inceputulu seculu cureghetoriu — regulata; formandu si crescandu multi fii demni natiunei, unde si in presentu numerulu scolariulu é asia mare, catu ne fiindu capavera scóla cea mare, la provocarea M. Séle I. S. zelosii poceani se detiermurire la edificarea unei scóle noue si dotarea unii ajunctu profesorulu; — dar se se fie facutu in estu modu si in vecinele sate, ore fiaru in peritiune limb'a si adencita preceperea romanulu?! Zelosi preoti romani! Reulu e mare, in sa cu atatu e mai de lipsa energi'a si curagiulu; voiti si plecati, consecrative a fire dreptu povatiutori poporulu nostru, pastrati, ce s'ă mai tinutu dela strabuni nostri, pastrati i limb'a cea sonóra, si dulce! spunetile binele ce vine d'in aredicarea scóleloru, ponetive in fruntea lui in asemine obiepte: apoi asia vomu inaintá in moralitate si bunastare; asia vomu fi respectati de vecini, candu ne vomu respecta si noi tôte odorele nostre.

Alte medilóce ducante la cultura si luminarea intielesuara e inflorirea litera urei, si Dómne! catu de cu greu putemu a ne smulge, a ne aventa, de si vedemu, ca gustulu lepturei a facutu mari propasiri si in popululu nostru, dupa cumu dovedescu foiele. —

Seimu, ca o parte insemnava a intielegentiei sta si la noi d'in preotime care, lauda ceriului! ca'i si inestrata cu spiritulu adeveratu cea mai precumpanitóre parte o clerulu, care cunosandusi chiamarea cu alergarea face destulu devisei séle. —

In dieces'a oradana fora exceptiune clerulu e in stara favoravera, de unde voiu se conchidu: ca voru si fi multi abonati d'in acea dieces'a avuta, bine organizata, cu parochie salarisate, cu preotime culta, (nefiindu moralisti, ei teologi absoluti). — Amu dori totusi in viitoriu a vedé mai dese corespondintie si articlii dela On. preotime Oradana, ca pana acumu putemu usioru numera pe degete toti articlii ei, cati se publicara prin foii; apoiu Beiusiulu singuru ar' fi in stare a ne implini dorintia. —

La alte natiuni vedemu, cumu si clerulu celu tineru se deprinde

cu inavutirea literaturii, d. e. in seminariulu centralu pestanu: de astatia statyal d' monetz de azră, d'ncă d' proporționea giarii de mai multi ani au scôla liter. ecles. cu membri acti... k' unei marce fine de azră n' i se va da valôre mai onorari, cari in totu anulu cate 2 s'eu 3 bucati conluera spre... mare de c'ncisprezece și jzmtate ori de k'tă marcei fine de destinațiu; asia si slavii totu in acestu institutu. E de insemnata... ar... C'pre redikarea intereselor se vor' emite k' oblegțizniile este d'in urma abia atingu numerulu 8—9, si totusi incalditi de... ne p'zmele p'prietarjal' k'poni pe k'te o jzmtate rea sciintieloru operedie, si aducu margelle scumpe la decorațiu... anș, kar' se vor' respunde la fiș kare 1. Ianvaris mi corônei literaturii, apoi si in alte seminariuri, demne de imitațiu... 1. Iulis.

Avem si noi romanii cleru tineru in Blasiu si Oradia, cu nu- meru mare, dintru cari auca cea mai mare parte la m'inte genii, bine fra- mantati, averi spre efeptuarea careiva intreprindori, — numai cura- giu, si voia fratiloru! poneti fundamentulu, nu ve infiorati de intre- venintele impodocari; seiti: „omne initium durum“. assudati, si ope- rati, acumu, ca albin'a care in tota primaver'a cea mirtosă d'in flo- ricele culege si agonisesa nutrementu folosandu tempulu acomodatulu destinațiuinei sele; asia se faca si clerulu tineru! ca acumu e tem- pulu, ca nu cumva in adencele betranetie se ne plagemu, se ne va- teme consciința sufletului, ca tempulu tineretiei nu l'amu intrebun- tiatu amesuratu scopului, ci amu vietinitu in o lasitate! —

Literatur'a romana dar se ne fie unu campu, in care se con- lucramu dupa poterile si dupa sfer'a starei nôstre, sub scutul celu parintescu, si speranti'a unui viitoriu ce suride sub inaltulu nostru bunu Imperatoriu! —

Asia Domnii mei! ca scimu bine cu totii ce e „Devis'a preotului romanu.“ Incepeti ori unii ori altii, si noi ceilalti, cari unde ne vomu afla resfirati prin institute teologice, ve vomu intinde dupa putintia ajutoriu si ve vomu imbraciosia intreprinderea cu braciile deschise, luendu parte atatu la colucrare catu si la purtarea speseloru; numai inca odata, fratiloru, noi speranti'a, clerulu tineru, se nu ne lasamu degradati intre clerurile convecine; sa imbracamu o inima juna, tare in propunere, sa luamu toiagulu lui Aaron si pelerinandu si tierile intregi in vacantiu, sa ne scotemu midloce din pamentu ca se reesimu cu propunerea acesta spre revindecarea onôrei, averitatei si a destoiniciei nôstre. Avemu si Nestori teologi; conducatori nu ne voru lipsi, numai inainte!

ПАТЕНТА ДИМПЕРЪТЕЛОСКЪ

дин 21. Iulis 1854

пентр Мареле Принчипатъ Ардеалвалъ
дескре

дескревареа п'зпт'ял'и ш' реглареа релъч'нлоръ днтре пост'и- ювац'и ш' Domni de п'зпт' се п'вликъ дн Фôia de асгъзи
Nro. 28.

ДЕКРЕТЪЛЪ

министериял'и де интерне ш' а челзи де финансе дин 5. Iulis 1844,
дескре модалит'ял'е статорите дн д'целелере дн привинца дн- првпт'ял'и prin съвскриере че с'а ordinatъ дн тотъ к'принсвалъ империял'и prin патента димперътескъ дин 26. Iulis 1854, Np. 158 алъ възлетинвалъ лецилоръ империял'и.

Дн конформитате к' патента димперътескъ дин 26. Iulis 1854, Np. 158 алъ възлет. лецилоръ импер., prin kare с'а ordi- natъ дн тотъ к'принсвалъ империял'и съвскриереа ла зп' димпрвпт'ял'и ч'елъ п'зп'иш' de 350 ш' ч'елъ п'зп'т' de 500 милионе ф'орини, к' д'поит'ял'и скопъ: de a редъче валôреа ванлоръ de х'рт'иъ саръ ла валôреа метал'къ, ано' de a прок'ра м'жлоче спре аконери- реа л'пселоръ естраординар'и а ле ставвал'и, се п'вликъ врт'ятôреа дисп'сч'ивни:

§ 1.

Съвскриереа ла ачест' димпрвпт'ял'и се дескриде дн 20. Iulis 1854 ш' се д'киде дн 19. Августъ 1854.

§ 2.

Емитереа димпрвпт'ял'и се фаче к' прецъ де нôзоч'и ш' ч'ивч'и ф'орини валът' de банкъ пентръ ф'изкаре с'т' de ф'орини дн облегч'ивни de статъ.

§ 3.

Облегч'ивниле ачест'и димпрвпт'ял'и vor' с'на не п'змеа адъ- к'торвал'и, ш' се vor' emite дн с'т'е de 20 ф. — 50 ф. — 100 ф. — 500 ф. — 1000 ф. — 5000 ф. ш' 10,000 ф'орини; не лъгъ ачест'а съвскриителе de ва нôти ва нôté с'ъ капете облегч'ивни с'взтôре не п'зме ас'пра ori к'ре'и с'т'е, д'нсе н' ма'и м'къ de 20 ф'орини, ш' а ле к'ре'и интересе се vor' redika- в'ама'и не лъгъ к'ванц'.

§ 4.

Интереселе ачест'и димпрвпт'ял'и с'вт' ч'ивч'и ла с'т' ш' се vor' respunde не ж'зпт'ате de аш' ла ф'из к'аре 1. Iulis ш' 1. Ianvaris дн монетъ de арц'нт' д'пъ мес'ра конвенцианале de 20 ф'орини ла о маркъ de Colonia de арц'нт' ф'инъ; с'е д'пъ к'т'ял' се ва

de astatia statyal d' monetz de azră, d'ncă d' proporționea giarii de mai multi ani au scôla liter. ecles. cu membri acti... k' unei marce fine de azră n' i se va da valôre mai onorari, cari in totu anulu cate 2 s'eu 3 bucati conluera spre... mare de c'ncisprezece și jzmtate ori de k'tă marcei fine de destinațiu; asia si slavii totu in acestu institutu. E de insemnata... ar... C'pre redikarea intereselor se vor' emite k' oblegțizniile este d'in urma abia atingu numerulu 8—9, si totusi incalditi de... ne p'zmele p'prietarjal' k'poni pe k'te o jzmtate rea sciintieloru operedie, si aducu margelle scumpe la decorațiu... anș, kar' se vor' respunde la fiș kare 1. Ianvaris mi corônei literaturii, apoi si in alte seminariuri, demne de imitațiu... 1. Iulis.

Ч'елъ дн т'ял' к'понъ се ва respunde ла 1. Iulis 1855. — П'зп' ла 1. Ianvaris 1855 интереселе de 5 ла с'т' се vor' ре- бон'еика ла тôte resp'нс'риле с'в'крисе prin с'к'з'зпт'ял'и че се ва комп'та ла д'пселе.

§ 5.

Ч'еа ма'и м'къ с'т'ял', к' к'аре пôte ч'ивеа с'ъ iae парте ла димпрвпт'ял'и, e de 20 ф. дн валôреа ном'нале а облегч'ивилоръ de статъ, ш' ф'изкаре с'т'ял', че се ва с'в'скриере пентръ облегч'ивни с'взтôре не п'змеа адък'торвал'и, e de л'пс' с'ъ ф'из ашеа, дн к'т'ял' с'ъ се пôtъ димпрвпт'ял'и к' с'в'меа de облегч'ивни п'зп'те дн § 3 азр' се р'ет'ял' р'ес'т'.

§ 6.

Декларареа к' iae ч'ивеа парте ла ачест' димпрвпт'ял'и се фаче prin фортваларвалъ 1 че с'а алъзратъ ма'и ла вале.

Спре а с'сч'ене декларареа ш' к'з'ч'ивеа с'в'т' димпотерите:

дн Виена:

ч. р. кассъ а даториелоръ статвал'и,
ма'истратвалъ,
привилециата банкъ п'ч'ивнале австриакъ;

дн ц'ериле империял'и:

ч. р. кассъ принчипал',
ч. р. кассъ филиал',
касселе привилециате'и банче п'ч'ивнале австриаче,

ч. р. кассъ де стръиссъръ ш'и

ч. р. оф'ич'ие контривъч'ивнале.

Спре а зш'ора не че'и че vor' л'а парте ла димпрвпт'ял'и, се ласъ de алът'инте ас'пра канвал'и полит'икъ алъ ф'изк'ре'и ц'ере ori ц'ивт' административъ, ка дн привинца ц'ре'и дек'з'р'ч'ивилоръ се факъ ш' алте дисп'сч'ивни.

§ 8.

Дрентъ к'з'ч'иве пентръ ак'з'рата димп'лине а дисп'сч'ивни- лоръ димпрвпт'ял'и се ва депъне ч'ивч'и ла с'т' de с'в'т'а с'в'с- крис'.

Ла депънереа к'з'ч'иве'и се ва да с'в'скриител'и зп' черт'ио- катъ de димпрвпт'ял'и.

(Va urma.)

Политика кабинетвал'и Виене'и дн касса
р'ъс'р'ит'енъ.

(D'пъ Revue des deux Mondes.)

(Ърмаре.)

De d'ôz (de trei) л'ни д'кôче г'звернилъ Австрие'и есте с'и- литъ prin евенименте а се окъпа к' ма'и п'влте днтревъч'ивни преа- сериôсе ш' днт'едитôре. Димператвалъ Николае ш' а к'лкатъ дн- даторириле не к'аре ле л'васе ас'пр'ш'и к'т'ръ Димператвалъ Фран- цискъ Иосифъ: Армателе р'сеш'и аш' трекътъ Дъпъреа. К'ндъ ôре ва п'ш'и Австриа ат'т' de п'теросъ к' ф'апта, прекът' а п'ш'ит' п'лпъ ак'з'т' не к'алеа дипломат'къ? Че ма'и аш'т'ептъ Австриа п'лпъ с'ъ дек'аре ресво'илъ? — Еатъ адевъртеле к'васе але дн- т'з'риери дин партеа Австрие'и.

Ка с'ъ т'чет' de тôte ачеле ж'рт'е мар'и, не к'аре Димпе- ратвалъ Францискъ Иосифъ леа' адъс' Димператвал'и Р'усие'и пентръ приетиниу дин трекът'ял', ка с'ъ н' ма'и ат'инет'ял', к' ас'пра Димпе- ратвал'и Францискъ Иосифъ ка de о стръисс' дндаториере моралъ de а н' д'ч'ене ел' д'нс'ш'и ма'и зп'т'е'и ачел'и ресво'илъ, de к'аре с'ар ф'и ф'орит' днт'ръ тôte п'териле, — ма'и с'в'т' д'нс' ш' алте те- мейз'ри ф'орте н'нъите, к'аре с'илиа не Австриа дн мод'валъ императивъ, ка с'ъ н' д'ч'енъ д'пса ма'и зп'т'е'и. ч'и с'ъ ф'ие чева ма'и р'е- трас'ь. Ашеа есте, р'зш'и prin третереа лоръ престе Дъпъре аш' арътатъ к' н' ле пасъ ш'и к' н' к'р'ц' днт'ръ н'им'къ п'ч'и не Ав- стр'иа; ачест'а д'нс' н' ле п'т'еа дек'ара ресво'илъ не с'игър'ь, п'лпъ к'ндъ н' апъкас'е аш'и ас'игъра п'сеч'ивеа са дн Ц'ерман'иа. Ц'ер- man'иа. Престе ачест'а, н'им'ни н' п'т'еа претинде ка Австриа с'ъ п'аит'езе ас'пра Дъпъре'и de жосъ, п'лпъ к'ндъ Франца ш'и Англиа н' апъкас'еръ а сос'и ш'и еле аколо. Димператвалъ Францискъ Иосифъ ш'и гр. Б'ол п'т'еа зиче ашеа:

„Декъ Австриа с'ар дек'ара ма'и п'аинте de во'и, ат'нч'и д'пс' ар ф'и п'зп'а'и с'игър'ь не к'зп'валъ ачел'и ресво'илъ, знде во'и дн ка с'алъ ч'елъ ма'и зп'иш' н' вед'и п'т'еа ажъп'е п'лпъ не ла капет'ял'и Iulis. Аш'т'ентац'и к' претинс'ивнеа вôстръ к'т'ръ по'и п'лпъ дн п'зп'т'ял' к'ндъ армата австрикъ ш'и ч'еле апъсене д'ш' vor' п'зп'т'ял'и

да ажторъ зпеле ла алтеле. Веніці воі маі зптеіа ла Балканъ, формаці аріпа стъпъ а арматеі аперъторе диконтра дикърсіаіні-лоръ рѣсеші ші поі стъмъ гата къ аріпа дрѣпъ (саръ тѣрчіі къ чептрѣлѣ. Къмъ пѣтемъ поі опера, пѣпъ къндѣ воі пѣ веді зиче еатъне амѣ сосітѣ ла локълѣ дестіпатѣ? Дитр'ачеа дитѣрзіе-реа нѣстръ нічідекъмѣ пѣ есте тімпъ пердѣтѣ! Пѣпъ къндѣ воіа въ гѣтіді спре а еші дн къмпѣлѣ лѣтелорѣ, поі деокамдатъ не асігърѣмѣ дн Церманіа (дн контра іптріцелорѣ дѣштмане) ші не регълъмѣ реферіңделе нѣстрѣ мілітаре къ Прѣсіа, къмѣ ші зпеле дитрѣвѣчнї де віецъ, не каре фіече гѣвернїѣ требъе съ ші ле пѣпъ ла кале, маі пайнте де а се детерміна а пѣне дн перікълѣ сѣртеа зпѣ імперіѣ маре.

Де атънчі дикѣче Австріа дикѣіе къ Прѣсіа трактатълѣ дн 20. Априле а. к. Къпріасълѣ ачеліаш есте тѣтрорѣ къпоскътѣ. Сѣмъвѣреле ачелѣі трактатѣ есте: Рѣсіа съ есѣ дн Пріңпате, съ пѣ трѣкъ нічідекъмѣ кѣтръ, къ атѣтѣ маі пѣдїнѣ прѣсте Бълканѣ. Дѣкъ пѣ, Австріа дн ва декіара ресвоіѣ, саръ Прѣсіа ва апѣра днѣтрїле австрїаче тѣрдіпаше къ Рѣсіа. — Респънсълѣ Рѣсіеі ла ачестеа се пѣтеа преведеа: ачелаш фѣ деспревѣторѣ маі зптеіѣ кѣтръ Прѣсіа, апоі ші кѣтръ Австріа *).

Акѣмѣ пѣ маі рѣшѣне алѣчева, де кѣтѣ сосіреа трѣпелорѣ аліате ла Дѣпъре. Дитр'ачеа Австріа фѣкъ прѣгѣтїрі дїгантїче, дѣпса грѣмѣді провїсізні манїне де ресвоіѣ ші стѣ гата де вѣ-таіе ші де а еші дн тотѣ мїнѣтълѣ не къмпѣлѣ сѣпцелѣі.

Чїтиторълѣ каре ва фі зрѣтїрїтѣ къ лѣареа амїнте тѣте ачеле негодїзїзні дїпломатїче, прїн қаре Австріа днчетѣ къ днчетълѣ се десїнѣ де кѣтръ Рѣсіа, се ва днвоі къ поі ка съ дѣмѣ дрѣ-птате ачелорѣ вѣрѣаці, карїі дн пѣсецізне атѣтѣ де греа скѣсерѣ ла кале ачесте негодїзїзні атѣтѣ де дикъркате. Пѣпъ къндѣ кавса рѣсѣрїтълѣ се тракта пѣмаі дитре Рѣсіа ші Тѣрчіа деа-дрѣпѣлѣ, пѣпъ атънчі скавѣлѣ лѣкрѣлорѣ ера Константінополе, знде Англїа прїн днрѣрїңца чеа маре а Лордълѣ Редклїф, Кен-пїнѣ, къмпїзніа прѣсте тотѣ. Дѣпъ че кавса рѣсѣрїтѣпъ ажѣпсе а се прѣфаче дн кѣратѣ екропѣпъ, Віена девенї ватра ачелѣіаш; аїчі дн Віена есте мерїтълѣ Францеї ші алѣ Австріеї къ аѣ про-дѣсѣ зпѣ ресълтатѣ брѣшкарѣ. Се нѣте зиче фѣрѣ вѣтѣмарѣ, къ Австріа де маі мѣлѣ тімпъ дикѣче дншї дѣде не фауѣ дїсгъстѣ маі марѣ де а пѣшї ла аліанѣ къ Англїа де кѣтѣ къ Франца. Полїтика Англїеї дн ап. 1848 ші 1849, вѣжокорїреа ценералълѣ Хаїнаѣ ші прїїмїреа чеа сгомотѣсѣ а лѣї Кошѣтѣ дн Лондон аѣ продѣсѣ дн Віена сїмѣемїнте, каре пѣ се потѣ домолї ашеа зшорѣ ші каре нѣте фі къ фѣрѣ сїңчера мїжлѣчїре а Францеї нічі с'ар фі домолїтѣ.

Лѣада ші глорїа ачесторѣ ресълтате дїпломатїче се къвіне Дитператълѣ Францїскѣ Іосїфѣ ажѣтатѣ де харнїкълѣ сѣѣ мїністрѣ гр. Бѣол-Шазенпїтїн. Ачестѣ вѣрѣатѣ де статѣ а фостѣ пѣпъ акѣмѣ пѣдїнѣ къпоскътѣ. Елѣ а стѣтѣтѣ ла постълѣ сѣѣ де ам-басадорѣ дн Лондонѣ дитре дитрѣвѣчнїрї маі грѣле дѣкѣтѣ челе де акѣмѣ (пѣпъ ла мѣртѣа лѣї Шварценберг 1852); саръ чѣлѣ карїі л'аѣ вѣзѣтѣ ла а. 1848 дн Тѣрпїѣ дн ажѣпѣлѣ спарѣрїї де ресвоіѣ, авѣрѣ окасїзне де а стїма днцелѣпчзпѣа ші демпѣтатеа пѣртѣрїї лѣї. Кавса рѣсѣрїтълѣ днсѣ ва да Длѣї Бѣол зпѣ локѣ де фѣрѣте дитре контімпѣранїї сѣї. — Гр. Бѣол есте зпѣ омѣ фѣрте регълатѣ дн лѣкрѣрїле сале, омѣ каре се штіе стѣпнї; елѣ аре о жѣдекатѣ лѣмѣрїтѣ, немерїтѣре, превѣзѣтѣре, къмпн-нїтѣре де тѣте грѣвѣдїле сїтѣвдїзнїї, саръ а лѣї рѣвдарѣ с'а прѣфѣкѣтѣ дитр'зпѣ фѣлѣ де тѣрїѣ. Елѣ дншї фаче хотѣрѣрїле сале къ мѣлѣ маі пайнте де але адѣче ла днделнїнїре, апоі днсѣ ле пѣне дн ordїне, ле стрѣмѣтѣ пѣмаі дѣпъ чеа маі пѣанѣратѣ требѣнѣцъ, нічі ле пѣне дн лѣкраре пѣпъ дн мїнѣтеле дн зрѣтѣ ші анѣмїте. Елѣ штіе че вреа, ші е дн старѣ де а пѣне дн лѣкраре токма дн мїнѣтеле черѣте. Реферіңделе къ зпѣ вѣрѣатѣ ка ачеста сѣпѣтѣ солїде. Мѣлѣмїтѣ днрѣрїңцеї че а датѣ Дит-ператълѣ Францїскѣ Іосїфѣ полїтїчеї кабїнетълѣ сѣѣ, къчї акѣмѣ се нѣте прѣсѣпнѣе, къ Англїа, Франца ші Австріа ворѣ рѣшѣне зпїте не тімпъ днделнїнѣтѣ.

Мерїтълѣ ачелѣї пропѣсѣтѣ (хотѣрїрі) марѣ че а фѣкѣтѣ Ав-стріа, се къвіне пѣмаі Дитператълѣ Францїскѣ Іосїфѣ. Ачестѣ монархѣ де о парте фѣкъ тотѣ че дн стете прїн пѣтїнѣцъ ші тотѣ че дн дїкта сїмпатїле сале спре а днѣплека не Дитператълѣ Ніколае; де алга къндѣ вѣзѣ къ тѣте рѣгѣчнїле фолосїрѣ нїмїкѣ, пѣ лїпсі а фаче ачѣеа че дн чере даторїңца кѣтръ каса ші мо-нархїа са. Спре а се пѣтеа чїнева детерміна дн модълѣ ачѣ-ста, требъе съ аїбъ іпїтѣ къратѣ ші тѣрїѣ де карактерѣ, прѣ-кѣмѣ рарѣ се аѣлѣ ла монархїї тінерї. Махїавеллі зїчеа: Норо-кълѣ е фѣтеїѣ, ші іѣвеште не ѣменїї тінерї. Дитператълѣ Ав-стріеї есте фаворатѣ де порокѣ. —

(Ва зрѣма.)

TRANSCILVANIA.

Брашовѣ, 2. Августѣ п. Дѣпъ че Днѣлѣмеа Са Архїдѣ-челе Альбрехтѣ петрекѣ — вр'о кътева зїле — аїчі, вїсітѣ ші вѣїле вѣчїне дн Елепатакѣ. — Тїмпѣлѣ не ла пої зѣмѣлѣ фѣрѣмосѣ. Оаспѣдї де вѣї се тотѣ маі стрѣкѣрѣ акѣмѣ дн Валахїа; се нѣте къ зпїї вїпїрѣ аїчі фѣрѣ а фі авѣтѣ врео требѣнѣцъ де вѣї. — Е демпѣ де днсемнатѣ, къ штірїле новїсіме дн Валахїа вреаѣ а шті къ тѣрчії се аштѣнтѣ дн Бѣкѣрештї ші кълѣторїї новїсімї дн царѣ пѣ шї дескїдѣ гѣра нічі пѣптрѣ зпѣ къвѣпѣтѣ дн прївїнѣа а-чѣста; — нѣте къ аерѣлѣ новїсімѣ дн Бѣкѣрештї пѣ леа преа прїїтѣ. Дитре патриѣдїї Цѣреї ромѣпештї днкъ пѣ вѣзѣрѣмѣ пѣпъ азї нічі не зпѣлѣ не аїчі; — дн зїлеле ачесте венїрѣ днсѣ D. Ioanide фостълѣ днр. департ. дн лѣвптрѣ ші D. К. Гїка. — Дн зрѣтѣ скрїѣ къ тѣрчії окпнарѣ ші Фрѣтештї ші къ еї атѣтѣ дѣла Цїзрїѣс кѣтѣ ші дѣла Олтегїда ші алте пѣсѣчнї днпїпѣтѣзъ кѣтрѣ Бѣкѣрештї. — Сѣпѣтѣ скрїерїле ла днпрѣзѣтѣ се днпѣлѣдѣскѣ марѣѣ. —

Дн сѣпѣтѣпїле трекѣте се депѣсерѣ аїчі ексамїнеле анѣалї дн тѣте цїмнѣсіеле. Дн цїмнѣсілѣ ромѣпешкѣ де аїчі нї се крѣште о тінерїме солїдѣ: прогрѣсълѣ чѣлѣ доведїрѣ къ депѣне-реа есамѣнїлорѣ ворѣеште десѣлѣ пѣптрѣ адѣвѣрѣлѣ ачѣста. Фї-їндѣ атѣтѣ де апрѣне с'ар фі къвїнїтѣ, ка се днпѣртѣшїмѣ зпѣ рапортѣ формалѣ деспре ексамїнеле анѣалї; ачелашї днсѣ се а-штѣнтѣ дѣла чеї кърорѣ ле дїктѣзъ ѣвлегѣмїнте. —

АВСТРИА. Віена. Маїестатеа Са ч. р. апостолїкѣ, дѣпъ че прїмї дн къпоштїнѣцъ докѣментателе акте де фачерї де вїне фїлантропїче къ окасїзнеа днсѣрѣчнїеї преаналте, съ днѣзрѣ а demanda, ка съ се факѣ къпоскътѣ преаналта компѣчѣре дн тѣте цѣрїле де корѣпъ. —

* Днпалѣлѣ ч. р. мїністерїѣ де комерѣдѣ дѣкрѣтѣ, ка дрѣ-мѣлѣ не пасълѣ Дїтѣзѣлѣї сѣ се регѣлезе фѣрѣ амѣнарѣ ші дїрекѣдїзнеа едїлѣ дн Ардеалѣ ші прїмї авїсарѣ дн оїентълѣ ачѣ-ста. — Дѣпъ че пасълѣ ачѣста с'а днкісѣ акѣмѣ къ тотълѣ дн партеа Молдавїеї прїн мѣсѣрїле де апераре але рѣшїлорѣ, аша днкътѣ комерсанѣдїї карїї авѣаѣ а фаче къ Іашїї акѣмѣ аѣ днче-пѣтѣ а авѣ фѣрїї; апоі мѣсѣра ачѣста дескїзлѣдѣсе ші дерегѣл-дѣсе дрѣмѣлѣ Дїтѣзѣлѣї, е фѣрте фолосїтѣре пѣптрѣ комерѣдѣлѣ къ Молдавїа. —

* Соціетатеа де пѣлѣїре не Дѣпъре а днченѣтѣ дн 31. Ізлїѣ а дескїде конѣпнїкѣчнїеа деадрѣпѣлѣ дѣла Віена пѣпъ ла Цїзр-цїѣ, одатѣ не сѣпѣтѣпнѣ; фїїндѣкъ лїнїа Дѣпъреї пѣпъ аколо е тѣтѣ сѣкѣрѣ дн мѣна тѣрчілорѣ.

* Зїзрпалѣлѣ „С. Z. C.“ дескопѣре, къ солѣлѣ тѣрѣескѣ дн Віена Арїфѣ Ефѣнді авѣ кофѣрїңце къ мїніст. к. Бѣол-Шазен-штїн дн кавса есекѣтѣрїї конвенѣдїзнїеї дитре Пѣртѣ ші Австріа. Ресълтатълѣ с'а трїмїсѣ ла Константінополе. Австріа ва окпна Прїңпателе, дѣпъ че се ва днвої ші Пѣрта ла ачѣста. — Акѣмѣ се аштѣнтѣ респънсълѣ пѣтерїлорѣ анѣсене ла днпѣртѣшї-реа фѣкѣтѣ дн оїентълѣ респънсълѣї рѣсѣскѣ ла сомѣцізне, ші апої ва зрѣма дн партеа Австріеї о фортѣ де злїтатїсїмѣ не каре Прѣсіа днѣ ва спрїжїні къ дорїңделе сале.

Днделѣцѣре дитре пѣтерїле цѣрмане ші Рѣсіа пѣ ва фі, пѣпъ къндѣ пѣ се ворѣ дешѣрта Ппателе; атѣта конѣсїзне къ-пѣтѣ ші Пр. Горѣакофф дн Віена ші маі мѣлѣ пѣ. Прѣсіа, къ тѣте къ дѣде неште ordїне де армаре, се веде тотѣшї маі тарѣ дн-флїнѣатѣ де Рѣсіа; апої апсѣнїлорѣ лѣарѣ венї ла сокотѣлѣ, къндѣ Прѣсіа с'ар конпрѣмїте дн фаѣа лорѣ, къ лѣї Наполеон і ар фі маі лесне а трѣче трѣпеле не зскатѣ прїн Прѣсіа кѣтрѣ Фїландїа. —

DIN КЪМНІЛѢ РЕСВОІЛДІ (прѣсте тотѣ).

Прѣкѣмѣ маі де мѣлѣ орї дн дѣкѣрѣсълѣ ачѣстѣї ресвоїѣ, ашеа ші астѣдатѣ, адїкъ ка де 10 зїле днкѣче с'а лѣцїтѣ еа-рѣш тѣчѣре, о тѣчѣре ка пайнте де фѣртѣпъ прѣсте къмпѣлѣ сѣпцелѣї.

Фїателе деспре о ловїре нѣѣ, марѣ, ценералѣ, каре с'ар фі днѣтѣмплатѣ ла Фрѣтештї къ тотала нїмїчїре а тѣрчілорѣ, аѣ ешїтѣ сарѣш къмѣ маі зїсерѣмѣ мїнѣчнї гѣле.

Де ворѣ ешї, де пѣ ворѣ ешї мѣскалїї дн Прїңпате, ачѣ-ста астѣзї пѣ се нѣте шті ла Дѣпъреа де жѣсѣ, къндѣ ла Дѣ-пъреа де сѣсѣ (дн Віена) лѣкрѣрїле днкъ п'аѣ ажѣпсѣ ла о де-фїнїтївѣ хотѣрѣре. Дитр'ачеа дѣкъ не есте ертатѣ а фаче ші пої къте одатѣ полїтїкѣ конїентѣралѣ (гѣчїтѣре), апої пѣрѣреа нѣстрѣ есте ші астѣзї тотѣ чеа де маі пайнте, къ адїкъ рѣшїї пѣ ворѣ дешѣрта Прїңпателе сѣѣ нічі о кондїцізне алта, де кѣтѣ пѣмаі днфѣрѣнѣї ші рѣспїншї де пѣтереа брѣ кърорѣ арме.

Дитператълѣ Ніколае есте омѣ къ мѣлѣ маі сѣрїосѣ, де-кѣтѣ сѣ вреа а рѣшѣне не жѣсѣ прїн мѣсѣреле сале. Аѣ се

*) Дѣла рѣшїнѣтѣреа рѣтраѣцѣре дн Довроѣеа се парѣ къ Рѣсіа с'ар фі маі домолїтѣ, днсѣ пѣмаї се парѣ. Вотѣ ведеа.

